

УДК 330.1:657

Остапчук Н. – ст. гр. БОсп-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ "ДОХІД ПІДПРИЄМСТВА"

Науковий керівник : доц., к.е.н. Королюк Т. М.

Категорія доходів у ринковій системі господарювання займає визначальне місце. Адже головною спонукальною основою створення кожного підприємства та вагомою метою його господарської діяльності є одержання доходів. Дохід, у загальному розумінні як економічна категорія, означає потік грошових та інших надходжень у підприємство, за рахунок якого відбувається процес відтворення ресурсів та подальшого економічного зростання.

Вчені Р. Ентоні та Дж. Піс характеризують доходи як створення активів у вигляді грошових коштів, отриманих в результаті реалізації товарів та послуг замовникам. Тобто, дохід виступає як приріст нерозподіленого прибутку в результаті діяльності підприємства, якщо розглядати це поняття з точки зору впливу на нерозподілений прибуток в межах певного облікового періоду.

Невід'ємним елементом діяльності підприємства є понесення ним витрат чи отримання доходів. Останні відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку (далі П(С)БО) 15 "Дохід" характеризуються як збільшення активів або зменшення зобов'язань, що зумовлюють зростання власного капіталу підприємства, за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства, за умови, що оцінка даних доходів може бути достовірно визначена. Але, як зазначає Р. Грачова, під надходженням активів потрібно розуміти не тільки матеріалізоване надходження, а також, що набагато частіше, лише факт визнання зростання доходів, тобто момент нарахування дебіторської заборгованості чи капіталу, що призводить до зростання. Стосовно погашення зобов'язань, то, при їх нарахуванні до погашення та погашенні, жодного зростання капіталу насправді не відбувається, лише валюта балансу зменшується до рівня, встановленого на момент отримання боргових зобов'язань.

У визначенні В.В. Сопко та Ф.Ф. Бутинця поняття "дохід" не породжує судження як в результаті реалізації продукції здійснюється утворення доходу. У формулюванні доходу Н.М. Ткаченко стверджує, що суму доходу підприємства становить різниця між виручкою та матеріальними витратами. Однак при зростанні матеріальних витрат виробництва може виникнути така ситуація, яка спричиняє те, що виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує матеріальні витрати підприємства і підприємство одержує не дохід, а збитки.

Таким чином, ми вважаємо, що більш ґрунтовно поняття доходу підприємства необхідно розкрити наступним чином: "Дохід являється одним із різновидів фінансового результату господарської діяльності підприємства за певний період, що розкриває у вартісному вираженні розмір надходження грошових коштів у формі виручки від реалізації виробленої продукції (робіт, послуг) з урахуванням чинника часу".